

L a t w e e f c h u . N w i s e s .

Nr. 25. Zettortdeenâ 23schâ Zuhni 1849.

No Rohrmaleſ.

Mihleem Latweefcheem un awiſchu laſſita-
jeem zekku kahdu nodaktu preekſchâ no tahs grah-
matas, ko eſmu pahrtulkojis no Wahzu wal-
lodaſ, lai man ſazzitu: ka ta buhtu winneem
patiſkama, un woi arri buhtu wehrts, man
kahdu laiku wehl kawetees pee winnaſ pahrlab-
boſchanaſ, ka to warretu laiſt drikkelt? — Un
tad arri wehl paſemmigi luhdſu Latweefchu wal-
lodaſ rakſtitajuſ, ja raſtu kahds kahdu wainu
pee riſtigas iſteikſchanaſ jeb rakſtiſchanaſ, kad
man to labprahtigi peerahditu.

Pagaſta ſtohlmeiſters H.

46 N o d a k k a .

Sirbſ eelihgſmoſchana zaur preekeem.

1. Zilwekſ, tu eſſi dſimmiſ ka tew buhſ pree-
zatees. Deewſ pilnſ muhſchigagſ mihleſtibas
raddija ſcho paſauli, tapehſ ne warr ta buht
ſtumju un behdu dſihwoſliſ.

2. Kad wiſſ atmohſtahſ pee preezaſchanaſ,
woi tad tawa firbſ ween paliktu aiſſlehgta pee
preekeem? Woi tew jaw naw deeſgan biju-
ſchaſ raudu-deenaſ, un tu gribbetu atrautees
lihgſmibaſ ſtundahm?

3. Tu ne eſſi raddihtſ uſ muhſchigahm ſtum-
mibaſ, nedſ arri uſ nebeidſamahm lihgſmi-
bahm.

4. Tahſ mainidamaſ ſtundaſ atneſſ gaifmu
un tumſibu, ſauleſ kaſtumu un dſeſtru leetu,
aſſaraſ un eepreezinaſchanaſ.

5. Bet taſ wiſſ ſinnataiſ ſuhſta tahſ ſtun-
daſ, un winna rohkla grihb tewi pahrlabboht
un gudraſtu darriht zaur ſcho leetu mainiſcha-
nohſ.

6. Tapehſ atſihſti ar pateizibu mihla raddi-
taja ſchehlaſtibu, un ne zelleeſ ar nepatiſſcha-
nahm prett jauki eetaiſitu dabbu.

7. Eſſi allaſch preezigſ! Preeziga firbſ un
luſtigſ prahtſ rahda weſſelu meeſu un taiſnu
dwehſeli.

8. Preekſ irr weſſeligagſ ſahleſ preekſch mee-
faſ un dwehſeleſ. Kâ noſtumſchana un beh-
daſ mehrde taru meeſaſ weſſelibu, ta preeki
atkaſ dſeede winnu un darra meerigu taru
garru.

9. Bet peeraugi, ka tu ne dſenneeſ darriht
un baudiht aiſſleegtſ preekuſ un lihgſmibaſ,
bet atraujeeſ no teem, kurru baudiſchana ſchah-
detu zitteem jeb tew paſcham, un ſamaitatu
taru gohdigu firbi.

10. Ko palihdſ tew grehku preeki, kurri tik-
kai maſu brihdi eepreeze taru firbi, un taru
ſagahnita dwehſele muhſcham maldaſ eekſch
bailigagſ tumſibaſ, un tawſ labbaſ engeliſ,
firbſmeereſ, iſraidihtſ no ſawaſ mahju-
weetaſ.

11. Pehſ tawa wezzuma, pehſ tawa gohda
un dſihweſ kahtſaſ, lai irr preekſ tawaſ beſ-
wainibaſ zekka beedriſ.

12. Baudi prahtigi tawaſ lihgſmibaſ, un
ne dſenneeſ iſ deenaſ dſihwoht eekſch lihgſmi-
bahm. Wiſſ kaſ pahrlaeku naw weſſeligſ.

13. Ne eſſi beſ ſamannaſ eekſch luſteſcha-
nahſ, bet turreeſ allaſch prahtigi.

14. Aplama traſkoſchana ne — bet kluffa
un meeriga ſadiſhwoſchana mahjaſ, patiſſcha-
na pee derrigeem darbeem, labſirdiba prett zit-
teem, irr jaukakee un derrigakee preeki.

15. Zo peetezibu, ko tu ſataiſi zitteem, eſſi
tu ſataiſijeſ ſew; to preeku, ko darriji zitteem,
to eſſi tu darrijiſ ſew paſcham; tahſ aſſaraſ,
ko tu ſchahweji no tumakaja waigeem, eſſi
ſchahwejiſ no ſaweem waigeem. Ta pilna ſauja
preeku, ko eſſi kaiſijiſ uſ zelleem tawaſ dſihwo-

ſchanas, neſs tew paſcham pehz gaddeem ſimt-
fahrtingus augluſ.

16. Puſchko katru deenu ar tiffkuma darbeem,
tad paſtahwehs tawi preeki muhſchigi!

Remmees Kriſtichts zilweks mahzibu no Schihda.

Pee kahda kophmanna pilſatà bija weens
Schihds, Mohſus Mendelſohns wahrda, par
bohtes-felli. Wiſch bija deewabihjigs un gudrs
zilweks, un tappe tadeht no zitteem mahziteem
un gudreem wihtreem zeenihts un mihlehts, jeb-
ſchu wiſch arri zuhtas-galku ne ehda; un tas
irr arri pareiſi, jo mums arri ne waijaga tahs
bahrsdas deht to galwu eenihdeht, pee ka ta
bahrsda irr pee-augufe. Schis Mendelſohns
bija ar ſawu likteni arween ar meeru. Kà
wiſch Deewa liktenim padewahs, un ar to
meerà palikka, kahdà kahrtà Deews winnu liz-
zis, to tu mihtais laffitajs tuliht redſeſi. —
Kahdà deenà, kad kahds labs draugs pee win-
na atnahze winnu apmekleht, un winnu atradde
pee leela un grubta rehkinuma ſwihſtoht un
publejotees, ſchis ſazzija: „Tas irr itt dikti
ſtahde, mihtais Mendelſohn, kad tahda gudra
galwa, kahda juhs effect, weenam zilwekam,
kas juns ne ſpehj uhdeni atneſt, par tahdu
knappu lohni kalpo. Zuhſu maſais pirſts jaw
irr dauds gudraks, ka wiſs juhsu meisteris!“

Zits no tahdas uſflawefchanaſ un runnas
buhtu lizzees ſewim galwu ſagrohſiht, wiſch
buhtu ſpalwu un tinti atmettis, ſawu leelo
rehkinuma grahmatu pabenkè mettis, un buhtu
gahjis tuliht ſawam lungam deeneſti uſteikt uſ
weetas. Bet ko Mendelis darrija? — Wiſch
likke tintes glahſei uſ galdu ſtahweht, un ſpal-
wu ais auſes aishahſis ilgi ſawam draugam
azzis ſtattijees, un tad itt meerigi tam tà at-
bildeja: „Tas irr itt labbi, kà tas taggad irr,
un irr gudri no Deewa eerikthehts; jo taggad
nahk mannam lungam no mannas deeneſtes
dauds labbuma, un man paſcham irr arridsan
deesgan ko pahrtikt. Buhtu es tas lungs un
wiſch mans ſtrihweris, tad tas ne buhtu wiſs

tik labbi; jo es winnu par ſelli ne warretu
bruhleht.“

Lai tewim, mihtais laffitajs, no ſchi ſtahſtina
ta mahziba peeteek: Kahdà kahrtà Deews tewi
lizzis, tahdà preezajees!

E. F. S.

La Deewam padewiga firde un luhgſchana par eenaidneekem.

1.

Uk Kungs! ak Kungs! apſchehlojees!
Iſ dſillahm behdahm ſauzu,
Uk klaufi mannu brehſchyanu;
Uſ tewi ween es kauzu,
Uk! klaufi mannas luhgſchanaſ,
Kas nahk no leelas bailibaſ,
Ko ſawà ſirdi juhtu.

2.

Lai tawas auſis uſmanna,
Tehws mihtais mannas waidas,
Ko manna ſirds jaw nomanna,
Uk! tahs irr behdu gaidas!
Nahz, Jeſu, mihtais peſtitajs!
Uk, glahb tu man wiſsmihlakais,
No manneem eenaidneekem.

3.

Woi grehka labbad gribbi tu,
Manſ mihtais tehws! man ſohdiht?
Woi gribbi taggad manni tu,
Kà Jjabu pahrbaudiht?
Tas ween eekſch tawas ſinnas ſtahw,
Tehws! ja ar patihk, ſuht man nahw',
Es tew padewigs buhſchu.

4.

Es grehfoj's eſmu daſchfahrt arr',
Prett tewim dauds un grubti, —
Uk! Jeſus par man zeetis gan,
Itt warren grubti, ſubri,
Jel winna labbad preedhd man!
Tad ſawà laikà arridsan,
Tew jik ween ſpehſchu bihſchohs.

5.

Bet ja man taggad pahrbaudi,
Tad dohd man tehtihk ſpehku!
Ka prett tew, kas man pahrraugi,

Es muhscham ne kurnetu;
 Bet padewigs un paklausigs,
 Ne muhscham prett tew zeetprahtigs,
 To muhschu swehti beigtu.

6.

Sirdsfehliges! mihlais debbes tehws,
 Nu tew pee kabjahm krihtu,
 Sew tawam prahtam dohdohs Deems,
 Tew luhdsu, kamehr mihtu
 Es schinni wahrga semmitè,
 Dohd ka jel manna dwehsele,
 Scheit un tur eefsch tew lihgsmo.

7.

Teem eenaidneekem peedohd Deems,
 Kas preeksch man walgus wihje,
 Uk! muhscham teem to peedohd tehws!
 Lai tee gan bedri rakke,
 Dohd labbak-pascheem atficht scheid,
 Dohd atgreestees un tewi teift,
 Lai tee tal ne kriht eefschâ.

8.

No wiffas sirds un dwehseles,
 Es wiffu to peedohdu,
 Un luhdsu tew wehl mihlais tehws,
 Uk! atklaid, laid teem to sohdu,
 Ko tawa swehta taisniba,
 Zrr spreedusi tur muhschibâ,
 Lai sedf tohs scheidlastiba.

M. Hamburger.

Wainas, kapehz daschi brandwihnu dserr.

1.

Daschi dserr no isflahpschanas,
 Daschi, kad teem eht ko naw;
 Daschi dserr no idlaischanaas,
 Ka to dauds reis redsam jaw.
 Daschi dserr no leela kahrstum',
 Zitti, kad teem salt eefahl,
 Daschi jaunee dserr us stiprum',
 Zitti, kad teem wezzums nahf.

2.

Daschi dserr, lai meegs ne nahktu,
 Daschi, lai teem behdas skreen,
 Daschi, lai tohs meedsinsch sahktu
 Midsinahkt lihds risthu been';

Daschi, lai teem preeki krahjahs,
 Zitti, kad teem behrni brehz,
 Daschi, kad teem seema rahjahs,
 Zitti, kad tohs truhkums slehds.

3.

Dasch dserr, kad tas kabrtis winnej's,
 Dasch, ka naudu paspehlej's;
 Dasch, ka dehls tam newaid minnej's,
 Ka tas naudu isichkehrdej's.
 Dasch, ka saldatos tam ja = eet,
 Zits, ka japaleck tam te;
 Dasch, kad wezzus draugus sa = eet,
 Zits, ka draugs tam newaid sche.

4.

Daschi dserr us labbeem laikeem,
 Daschi, ka teem behrnu dauds,
 Zits us meitas kohscheem waigeem,
 Lai tam krahtohs preeka = lauds.
 Daschi dserr, ka lohpi tauki,
 Zits, ka seewu apnehmis;
 Daschi dserr, lai salko lauki,
 Zits, ka behdas pahzreetis.

5.

Daschi dserr, ka behree springe,
 Zits, ka parrads sahlahs sust,
 Daschi, ka teem putni singe,
 Daschi, kad jaw sneegs gribb kust.
 Daschi dserr jaw eekam mainihts,
 Zitti wehl pehz tam to darr'.
 Daschi dserr, kad prahts teem schaubigs,
 Dasch, lai gaischi runnaht warr.

6.

Daschi dserr tif gribbedami
 Upsmeest sahtid's = beedrību;
 Bet taf paschi nejustami,
 Dublòs kriht par apsmeecku. —
 Zits dserr, ka tam pulks irr darba;
 Dasch, ka gahjis naw pehz praht',
 Dasch dserr, ka tam tufschâ tarba,
 Zits, ka swehtewakkars jaw klah.

7.

Dasch dserr, ka tam mihla atstahj,
 Dasch, ka kahsas drihs jaw nahf,
 Dasch, ka sneegs to semmi apklahj,
 Zits, kad lectus lihjt jaw sahl,

Dasch, ka mahte meitu ne dohd,
Zits, ka bruhdes dauds tam irr,
Dasch, ka labbu seewu atrohd,
Ro tam laimiba peeschfirr.

8.

Dasch dserr, ka tam dehl's irr dsinnis,
Zits, ka seewa nomirre,
Dasch, ka parrad's tas grimmis,
Dasch, kad meita peedsimme;
Dasch dserr jaw preeksch lohsefchanas,
Zits, kad nummurs iswillt's jaw.
Dasch dserr jaw preeksch iseeschanas,
Zitti, ka teem ja = ett naw.

9.

Dasch dserr, ka tam firb's irr flitta,
Daschi wehl us pagirrahm,
Dasch, ka seewa tam irr pilta,
Zitti wehl pehz mandegahn. —
Wiss'i teiz, ka dserr, kur waij'goht;
Klausee's dohschu mahzibu:
„Lehti spebleht, kas gribb danzohht,
Kad til pehz ne schelotu!“

E. F. Schönberg.

Teefas fluddinaschanas.

Us Talses aprinka teefas spreeschanu tohp no ap-
palsch-rakstita wissi tee, kam kahdas taisnas parradu-
prassifchanas buhtu pee ta nelaika Randawas schenker
Glasenapp un winna laulatas draudsenes Annette, us-
aizinati, lihds 23scho Juhni f. g. woi paschi atnahlt
un affaulktees, woi zaur teefahm apstiprinatus weet-
neekus atsubtibt un skaidras leezibas peenesi par to,
kas teem prassibt peenababs, lai pehz starp teem par-
radneekem ar to atlikkuschu mantu warretu islihd'sina-
tees; jo kad schis nosajzibts laiks buhs pahrgahjis, ne-
weenu wairs ne klausib's. Randawa, tai 21ma
Mei 1849. 1

D. Kälpe,

tahs atlikkuschas mantas kurateris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Balst's ic. ic. ic.,
tohp no Schnikeres pagasta teefas wissi un illkatri, kam
pee tahs atstah'tas mantas ta nelaika Schnikeres Veldse
saimneeka Uns Wihlsohn kahdas prassifchanas buhtu,
zaur scho usajzinati, pee saudeschanas sawas teefas

trih's mehneschu starpâ, un wisswehlat lihds 19tu Au-
gust 1849, kas par to weenigu un isflehgschanas ter-
minu nolikt's, sawas prassifchanas pee schis teefas us-
doht un winnu parahdischanas usrahbibt, jo wehlat ne
weenu wairs ne klausib's. Tellaht tohp arridsan wissi
tee, kam pee ta nelaika Veldse saimneeka Uns Wihl-
sohn kahdas maksafchanas buhtu, zaur scho usfaukti,
sawus parradus pee dubbultas strahpes — ja tohs
buhtu flehpusch'i — peedoht. To buhs wehrâ list!
Kuffuru muischâ, tai 30ta Mei 1849. 3

(Nr. 195.)

F. Sauer, peesehdetaj's.

H. Johannsen, pag. teefas srihw.

Kad tas pee Tingeres pagasta peerakstibts Sarkastes
wezs rentneek's Ernst Grundmann sawu weetu atstah-
dams muischas waldifchanai par neapstrahdateem lau-
keem to nospreestu skahdi no 187 rub. 90 kop. f. par-
radâ palizzis un fleppeni no Tingeres aisdahjis, —
tah schi pagasta teefa us muischas waldifchanas subdse-
fchanu irr nospreedufi: zaur Latweeschu awisehm
sinnamu darribt, ka, ja tas wirspeeminneht's rentneek's
ne atrastohs un to nospreestu skahdi ne aismaksatu,
winna scheid atstah'tus sirgus, gohwis, oitas, zuhl's
nn zittas mahju leetas tai 27ta Juhni f. g. pee schis
pagasta teefas wairaksohilitajem prett skaitamu naudu
ubtrupê pahrdohs. Tingeres pagasta teefa, tai 17ta
Mei 1849. 1

(Z. S.) ††† Rahrl Mattrissohn, pagasta wezz.
(Nr. 31.) Teefas srihweris Kümmler.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu
pee tahs atstah'tas mantas ta bes sinnameem manti-
neekem nomirruscha Krohna Elkschnumuischas drau-
des lohzele Tommasch Epakowski tohp zaur scho
usajzinati, gadda starpâ scheid peeteiktees. Krohna
Elkschnumuischas pagasta teefa, tai 14ta Mei 1849. 1

(Nr. 367.) ††† Pagasta wezzakaj's M. Wittin.

Teefas srihweris U. Ddin.

Tai 27ta Juhni f. g. taps ta manta ta Bewernschas
saimneeka Joseph Reschuis, par ka mantu parradu dehl
fonkurse sprees'ta, Reschuischu mahjâs zaur uhtrupi
pahrdoh'ta, un tohp wissi winnu parradu deweji usajzi-
nati, schinni terminâ scheid usdoh'tees. Bewernschas
pagasta teefa, tai 4ta Juhni 1849.

(No. 36.)

Pagasta wezzakaj's Jahn Bleywa.
George Rosa, pag. teefas srihw.

Brihw drikkelt.

Ro juhrmallas-gubernias augstas waldifchanas puffes: Hofrath de la Croix.

No. 202.